

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych
(druk nr 138)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy nowelizującej ustawę - Kodeks spółek handlowych (zwanej dalej "Kodeksem") jest wdrożenie do polskiego systemu prawnego postanowień dyrektywy 2006/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. zmieniającej dyrektywę Rady 77/91/EWG w sprawie tworzenia spółek akcyjnych i utrzymywania oraz zmian wysokości ich kapitału. Założeniem, które przyświecało prawodawcy wspólnotowemu było unowocześnienie prawa spółek i wzmocnienie ładu korporacyjnego w Unii Europejskiej. Nowelizacja dyrektywy 77/91/EWG zmierza do promowania skuteczności i konkurencyjności przedsiębiorstw bez ograniczania ochrony oferowanej akcjonariuszom i wierzycielom, poprzez uproszczenie i unowocześnienie instytucji kapitału zakładowego.

Dyrektywa 2006/68/WE pozostawia państwom członkowskim prawo decydowania, czy i w jakim zakresie wdrożą one jej postanowienia.

W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano katalog przyczyn uzasadniających celowość transpozycji postanowień dyrektywy do polskiego porządku prawnego. W uzasadnieniu wskazano m.in., że wdrożenie uregulowań wspólnotowych jest jednym z warunków zapewnienia konkurencyjności polskiego systemu prawnego w zakresie prawa spółek w stosunku do systemów prawnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz że będzie ono istotnym argumentem branym pod uwagę przez przedsiębiorców dokonujących wyboru prawa polskiego jako właściwego dla tworzonych spółek akcyjnych. Dokonanie pełnej transpozycji postanowień dyrektywy ułatwi, w założeniu ustawodawcy, dokonywanie czynności związanych ze stosunkami kapitałowymi w spółkach akcyjnych, dotyczących w szczególności: wnoszenia wkładów niepieniężnych, nabywania własnych akcji, finansowania nabywania akcji, czy też obniżania kapitału zakładowego.

W świetle zamian dokonywanych w Kodeksie, w szczególności:

- 1) zawarcie przez spółkę zależną umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, prokurentem lub likwidatorem spółki dominującej wymagać

będzie zgody zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia spółki dominującej (a nie jak dotychczas rady nadzorczej spółki zależnej, a tylko wyjątkowo zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia spółki dominującej);

- 2) sprawozdanie założycieli będzie poddawane badaniu przez jednego albo kilku biegłych rewidentów m.in. w celu wydania przez nich opinii, jaka jest **wartość godziwa** wkładów niepieniężnych (zmiana w zakresie art. 312 Kodeksu polega na odwołaniu się do wartości godziwej wkładów);
- 3) możliwe będzie odstąpienie przez zarząd od badania przez biegłego rewidenta wkładów niepieniężnych. W dodawanym art. 312¹ § 1 określono przypadki, w których uchwała zarządu w tej sprawie będzie dopuszczalna. W artykule tym przewidziano również regulacje, których celem jest należyte zabezpieczenie interesów wierzycieli spółki oraz interesów jej akcjonariuszy;
- 4) możliwe będzie – inaczej niż dotychczas - bezpośrednio lub pośrednio, finansowanie przez spółkę nabycia lub objęcia emitowanych przez nią akcji (m.in. przez udzielenie pożyczki, dokonanie zaliczkowej wypłaty, czy też ustanowienie zabezpieczenia). Finansowanie takie będzie następowало w oparciu o uprzednią uchwałę walnego zgromadzenia (uchwała zapadała będzie większością 2/3 głosów, jeżeli jednak na walnym zgromadzeniu reprezentowana będzie co najmniej połowa kapitału zakładowego, do podjęcia uchwały wystarczy bezwzględna większość głosów), na warunkach rynkowych, w szczególności w odniesieniu do odsetek otrzymywanych przez spółkę oraz zabezpieczeń ustanowionych na rzecz spółki z tytułu udzielonych pożyczek lub wypłaconych zaliczek oraz po zbadaniu wypłacalności dłużnika. W zmienianym art. 345 Kodeksu sformułowano także inne wymagania formalnoprawne w tym zakresie;
- 5) liberalizacji ulegną zasady nabywania przez spółkę własnych akcji, m.in. zniesione zostaną ograniczenia podmiotowe, wydłużony zostanie (z jednego do pięciu lat) maksymalny okres upoważnienia do nabycia udzielanego przez walne zgromadzenie, zniesiony zostanie cel nabycia oraz podwyższony będzie z 10% do 20% kapitału zakładowego spółki, maksymalny limit łącznej wartości nominalnej nabytych akcji własnych;
- 6) w przypadku uchwalenia obniżenia kapitału zakładowego zarząd będzie wzywał wierzycieli do **zgłoszenia** w terminie 3 miesięcy **roszczeń** wobec spółki, a nie jak to było dotychczas do wniesienia sprzeciwów. Spółka zaspokajac będzie roszczenia wymagalne, zgłoszone w tym terminie. Wierzyciele będą mogli ponadto żądać zabezpieczenia roszczeń niewymagalnych, powstałych przed dniem ogłoszenia uchwały o obniżeniu

kapitału zakładowego i zgłoszonych we wskazanym wyżej terminie, jeżeli uprawdopodobnią, że obniżenie zagraża zaspokojeniu tych roszczeń oraz że nie otrzymali od spółki zabezpieczenia (ochrona wierzycieli będzie miała charakter zindywidualizowany).

Ustawa wejdzie w życie po upływie **trzech miesięcy** od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 15. posiedzeniu w dniu 9 maja 2008 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym. W trakcie prac sejmowych nie wprowadzono zmian istotnych z merytorycznego punktu widzenia.

III. Uwagi szczegółowe

art. 1 pkt 4, art. 345 § 8 – art. 345 w nowym brzmieniu w § 6 stanowi, że podstawą uchwały walnego zgromadzenia spółki w sprawie finansowania nabycia lub objęcia emitowanych przez spółkę akcji jest pisemne sprawozdanie zarządu (musi ono spełniać wymagania określone w tym przepisie). Na podstawie § 7 sprawozdanie to zarząd spółki będzie zobowiązany złożyć do sądu rejestrowego i ogłosić. Natomiast § 8 wyłącza stosowanie wskazanych w nim paragrafów art. 345 do świadczeń spełnianych w ramach zwykłej działalności instytucji finansowych, jak również do świadczeń spełnianych na rzecz pracowników spółki lub spółki z nią powiązanej, których celem jest ułatwienie nabycia lub objęcia emitowanych przez spółkę akcji. W sformułowanym w § 8 katalogu wymieniono m.in. przytoczony wyżej § 6, a pominięto § 7. Wydaje się, że skoro ustawodawca przyjął, że w przypadkach określonych w § 8, przepis o sprawozdaniu zarządu nie będzie stosowany, należałoby rozważyć również wyłączenie w tych przypadkach stosowania § 7, który odnosi się bezpośrednio do sprawozdania. Przyjęte brzmienie § 8 uniemożliwia bowiem stosowanie § 7. Poprawka proponowana poniżej zmierza do zapewnienia konsekwencji, a tym samym spójności w ramach przepisów zawartych w art. 345.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 4 , w art. 345 § 8 wyrazy "§ 2, 3, 5 i 6" zastępuje się wyrazami "§ 2, 3, 5 - 7".

Jakub Zabielski
Starszy legislator